

Pravice obdolžencev v kazenskem postopku - Irska

V teh informativnih listih je pojasnjeno, kaj se zgodi, če je posameznik osumljen ali obtožen kaznivega dejanja, ki se obravnava v sodnem postopku. Informacije o prekrških v cestnem prometu, za katere se po navadi izrekajo globe, najdete v [Informativnem listu 5](#).

Če ste žrtev kaznivega dejanja, lahko izčrpne informacije o svojih pravicah najdete [tukaj](#).

Kratek opis kazenskega postopka

- [Irska nacionalna policija \(An Garda Síochána\)](#) ima številne pristojnosti, da lahko ustavi in preišče posameznika ter ga tudi prime, če meni, da je storil kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen, ali da tako kaznivo dejanje ravno izvaja.
- Ko ste v policijskem priporu, vam bo pripadnik policije razložil vaše pravice, ki vključujejo pravico do pogovora z odvetnikom in zdravnikom ter pravico do tolmača, če ga potrebujete. Obstajajo posebne določbe za otroke v priporu, v skladu s katerimi mora biti na razgovorih navzoča ustrezna odrasla oseba.
- V tej fazi ste lahko zaproseni za soglasje za odvzem vzorcev za analizo DNK, odvzem prstnih odtisov, fotografiranje in/ali sodelovanje v prepoznavni vrsti.
- Med preiskavo lahko pripadnik policije zoper vas vloži obtožbo zaradi kaznivega dejanja. To lahko stori z obtožnico ali pa vam izroči pisni poziv, da se na določen datum zglasite na sodišču. Policija (Gardaí) bo poslala kazenski spis s podrobnostmi o preiskavi [direktorju državnega tožilstva](#), in ta bo odločil, ali bo zadevo kazensko preganjal v imenu države.
- Lahko ste nemudoma izpuščeni proti plačilu varščine na policiji, pri čemer se od vas zahteva, da se zglasite na sodišču, ali pa morate za varščino zaprositi pozneje na [okrajnem sodišču](#).
- Manjša kazniva dejanja oziroma prekrški se obravnavajo na okrajnem sodišču. Hujša kazniva dejanja se obravnavajo pred sodnikom in poroto.
- V kazenskem postopku se vedno domneva, da ste nedolžni, dokler se vam ne dokaže krivda.
- Pravico imate do pravnega svetovanja. Če nimate zadostnih sredstev, da bi plačali zastopnika, lahko zaprosite za [pravno pomoč](#).
- Če ste obsojeni, ste bili spoznani za krivega kaznivega dejanja onkraj razumnega dvoma. Če ste bili obsojeni na okrajnem sodišču, se imate pravico pritožiti zoper obsodbo ali kazen. Če ste oproščeni, je s tem zadeva zaključena, nadaljnji ukrepi zoper vas pa se ne morejo uvesti.
- Če vas je porota obsodila za kaznivo dejanje, nimate samodejne pravice do pritožbe, zato se v tem primeru o nadaljnjih korakih posvetujte s svojimi pravniki.

V informativnih listih so na voljo podrobnosti o vseh teh fazah postopka in vaših pravicah. Te informacije ne nadomeščajo pravnega svetovanja, temveč so zgolj napotki.

Vloga Evropske komisije

Upoštevati je treba, da Evropska komisija nima nobene vloge v kazenskih postopkih držav članic, zato vam v primeru pritožbe ne more pomagati. V teh informativnih listih je navedeno, kako in pri kom se lahko pritožite.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

[1 - Kako do pravnega svetovanja](#)

[2 - Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja](#)

- Prijetje

- Zaslišanje in policijska preiskava
- Preiskave
- Prva obravnava pred sodiščem
- Priprava zadeve za glavno obravnavo ali priznanje krivde pred glavno obravnavo

[3 - Moje pravice med glavno obravnavo](#)

[4 - Moje pravice po glavni obravnavi](#)

[5 - Prekrški v cestnem prometu](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012

1 – Kako do pravnega svetovanja

Če ste kakor koli udeleženi v kazenskem postopku, je neodvisno pravno svetovanje zelo pomembno. V informativnih listih boste izvedeli, kdaj in v kakšnih okoliščinah imate pravico, da vas zastopa odvetnik. Izvedeli boste tudi, kaj bo storil za vas. V tem splošnem informativnem listu boste izvedeli, kako poiskati odvetnika in kako bodo poravnani njegovi stroški, če si sami ne morete privoščiti plačila odvetniških storitev.

Kako lahko poiščem odvetnika

Če ste v priporu in potrebujete odvetnika, ima policija (Garda) seznam pravnih svetovalcev (solicitors), ki bodo pripravljene takoj priti k vam in vam svetovati. Na seznamu so odvetniki, za katere se ve, da lahko na policijsko postajo pridejo 24 ur na dan.

Če niste v priporu, vendar potrebujete svetovanje odvetnika s področja kazenskega prava, se lahko obrnete na [zdrženje društev odvetnikov Irske](#), in to vam bo posredovalo imena pravnih svetovalcev, ki se ukvarjajo s tem področjem. Ne sme pa vam priporočiti nobene odvetniške pisarne.

Še bolje je, da odvetnika, ki se je specializiral na tem področju, poiščete na podlagi priporočil, če poznate ljudi, ki so že bili v podobnem položaju. Lahko pa poskusite tudi prek spleta, saj ima veliko odvetniških pisarn spletno stran, na katerih predstavljajo področja, na katerih so najuspešnejše.

Kdo bo poravnal stroške odvetnika

Na Irskem obstaja sistem pravne pomoči, ki lahko v določenih okoliščinah zagotovi brezplačne odvetniške storitve osebi, osumljeni ali obtoženi kaznivega dejanja.

Če ste v priporu na policijski postaji zaradi zaslišanja v zvezi s kaznivim dejanjem in niste zaposleni ali imate nizke dohodke, ste verjetno upravičeni do brezplačnih storitev pravnega svetovalca v skladu s [sistemom pravnega svetovanja na policijskih postajah](#). Za vašega pravnega svetovalca morate podpisati obrazec, ki vključuje izjavo, da vaši prihodki ne dosegajo dovoljene meje 20 316,00 EUR ali da prejimate socialno pomoč. Izpolnjevanje drugih obrazcev ni potrebno.

Če ste obtoženi kaznivega dejanja, imate pravico zaprositi sodnika na sodišču, na katerem se zglasite, za pravno pomoč. To se imenuje [potrdilo za brezplačno pravno pomoč](#). Vaš pravni svetovalci vam bo pomagal vložiti prošnjo na sodišče. Če ga nimate, vam bo sodnik ponudil pravno pomoč in izbral pravnega svetovalca. Če ste obtoženi hujšega kaznivega dejanja in niste zaposleni, boste verjetno dobili brezplačno pravno pomoč. Če ste zaposleni, boste morda morali izpolniti obrazec, v katerem boste navedli svoje dohodke in odhodke.

Sorodne povezave

[Pravna pomoč v kazenskih zadevah](#) <http://www.legalaid.ie/>

[Zdrženje društev odvetnikov Irske](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012

2 – Moje pravice med preiskavo kaznivega dejanja

Kakšen je namen preiskave kaznivega dejanja?

Namen preiskave kaznivega dejanja je odzvati se na kazensko ovadbo, ki jo poda posameznik, ali sum policije (Gardaí), da je bila kršena kazenska zakonodaja, ter odkriti storilca(-e). Običajen postopek je, da posameznik prijavi dogodek, na kar se policija odzove tako, da začne preiskavo, da bi ugotovila, ali je bila kazenska zakonodaja dejansko kršena, in če je bila, začne zadevo dodatno preiskovati.

Kdo izvaja preiskavo?

V skoraj vseh primerih je za preiskovanje kaznivih dejanj pristojna irska policija, ki se imenuje [An Garda Síochána](#). Pri vodenju preiskave ji lahko daje pravne smernice vrhovno državno tožilstvo (Chief Prosecution Solicitors Office) (direktor državnega tožilstva) – pravniki, ki opravijo večino kazenskih pregonov v imenu irske države.

Katere so faze preiskave kaznivega dejanja?

Prva faza preiskave kaznivega dejanja je, ko posameznik vloži ovadbo ali policist (pripadnik irske policije) odkrije domnevno kaznivo dejanje. Policija nato preveri, ali je prijavljeni dogodek kaznivo dejanje, in če je, ga začne preiskovati.

V tej fazi policija odloči, ali se domnevno kaznivo dejanje šteje za „hujše“ ali ne. Izraz „hujše“ pomeni katero koli kaznivo dejanje, ki bi se teoretično lahko kaznovalo z zaporno kaznijo vsaj petih let. Če kaznivo dejanje spada v to kategorijo, lahko policija pri njegovi preiskavi uporabi svoja pooblastila, da vas prime in pridrži na policijski postaji ter med pridržanjem zasliši. Pravice med prijetjem, pridržanjem in zaslišanjem so predstavljene v nadaljevanju tega informativnega lista.

Če kaznivo dejanje ni hujše, so pooblastila policije bolj omejena. Običajno je policija pooblaščenca za preiskovanje domnevnega kaznivega dejanja, za vaše prijetje in pridržanje za namene zaslišanja pa ne. Pridrži vas lahko le zato, da zoper vas vloži obtožbo zaradi domnevnega kaznivega dejanja. Če zaradi kaznivega dejanja, ki ni hujše, niste bili prijeti, boste običajno pozvani na sodišče, kjer se bo začel sodni postopek.

Tretja faza preiskave je zbiranje informacij, ki se lahko pozneje uporabijo kot dokazi na glavni obravnavi. Informacije se lahko zbirajo na različne načine, pravice policije glede zbiranja teh informacij pa so odvisne od narave domnevnega kaznivega dejanja. Pooblastilo policije, da vas prime in zasliši, vključuje tudi omejena pooblastila, da od vas zbere forenzične in druge oblike morebitnih dokazov, kar je podrobneje predstavljeno v tem informativnem listu.

Policija se bodisi sama bodisi na podlagi smernic [DPP](#) odloči, ali bo zoper vas vložila obtožbo in česa vas bo obtožila. Pogosto sprejme odločitve o kazenskem pregonu hujših kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki ne spadajo med hujša. Če je kaznivo dejanje neobičajno ali očitno hujše ali zahteva pomoč DPP pri kazenskem pregonu, policija običajno zaprosi DPP za svetovanje.

Moje pravice med preiskavo

Za več informacij o vaših pravicah med fazami preiskave kliknite na spodnje povezave.

- [Moje pravice ob prijetju \(1\)](#)
- [Zaslihanje in policijska preiskava \(2\)](#)
- [Preiskave \(3\)](#)
- [Prva obravnava pred sodiščem \(4\)](#)
- [Priprava zadeve za glavno obravnavo \(5\)](#)

Moje pravice ob prijetju (1)

Če gre za hujše kaznivo dejanje, ima policija pooblastila, da vas [prime in pridrži za namene zaslišanja](#). To pomeni, da ste odvedeni v policijski pripor in da ga nimate pravice zapustiti, dokler se zakoniti pripor ne izteče.

Ali policija potrebuje nalog za moje prijetje?

Ne. Policija ne potrebuje nujno naloga za prijetje, če sumi, da ste storili kaznivo dejanje, ki ga preiskuje.

Kje me lahko policija prime?

Policija vas lahko prime na vašem domu ali na javnem mestu. Da vas lahko prime, mora le imeti utemeljen sum, da ste storili kaznivo dejanje.

Ali moram izvedeti za razlog za prijetje?

Da. Policija vam mora povedati razlog za prijetje.

Ali lahko policija uporabi silo ob prijetju?

Da. Za prijetje lahko uporabi razumno silo.

Po prijetju –

boste privedeni na policijsko postajo za zaslišanje ali vložitev obtožbe. Ko ste na policijski postaji, so vaše pravice zakonsko zagotovljene, za njihovo uresničevanje pa je odgovoren odgovorni policist na policijski postaji. Trajanje pridržanja na policijski postaji je odvisno od zakonskega pooblastila, na podlagi katerega vas je policija pridržala. Več informacij o svojih pravicah lahko najdete na spletni strani [irskega sveta za državljanske svoboščine](#) (Irish Council for Civil Liberties, ICCL).

Zaslišanje in policijska preiskava (2)

Ali bom obveščen o mojih pravicah?

Da. Ko boste pridržani na podlagi enega od zgoraj navedenih zakonskih pooblastil, boste obveščeni o vaših pravicah med priporom. Obvestilo je pisno in mora biti prevedeno v vaš jezik, če ne razumete angleškega jezika.

Ali lahko obvestim svoje veleposlaništvo?

Da. Če niste irski državljan, lahko o prijetju obvestite svoje veleposlaništvo ali konzulat.

Živim v drugi državi. Ali moram biti med preiskavo na Irskem?

Ni nujno. Če po končanem priporu niste obtoženi, lahko svobodno odidete in potujete. Če vas želi irska država obtožiti pozneje, se lahko prostovoljno vrnete ali pa svojo izročitev izpodbijate v domovini. Če ste obtoženi po končanem priporu, morate biti privedeni pred pristojno sodišče. Sodnik nato odloči, ali se vam lahko odobri varščina.

Ali se lahko pogovorim s pravnim svetovalcem?

Da. Pravico imate, da se na samem pogovorite s pravnim svetovalcem. Če ne poznate nobenega, vam ga bo odgovorni policist pomagal poiskati na seznamu, ki ga imajo na policijski postaji (glej tudi [informativni list 2](#)).

Kdaj se lahko pogovorim s pravnim svetovalcem?

Če želite govoriti s pravnim svetovalcem (solicitor), ne smete biti zaslišani do njegovega prihoda, dostop do njega pa vam mora biti nemudoma omogočen.

Ali je lahko moj pravni svetovalec navzoč na zaslišanju?

Ne. Vendar pa imate pravico zaprositi za dodatno pravno svetovanje med zaslišanjem, če ste v zvezi s čim negotovi.

Kaj se zgodi, če si ne morem privoščiti pravnega svetovalca?

Če nimate zadostnih sredstev, ste lahko upravičeni do plačila pravnega svetovanja v skladu z irskim sistemom brezplačne pravne pomoči (glej [informativni list 1](#)). Vendar je vedno priporočljivo, da zaprosite za pravno svetovanje, o finančnih sredstvih pa se lahko pogovorite s pravnim svetovalcem pozneje med postopkom.

Kako dolgo lahko traja zaslišanje med pridržanjem in kako bom zaslišan?

Zaslišanje lahko traja do štiri ure naenkrat. Pogovor z vami mora biti opravljen pravično. Zaslišanje mora biti posneto z videokamero, razen če to ni izvedljivo. Kopijo posnetka imate pravico dobiti le, če ste v postopku kazenskega pregona in sodišče odredi, naj se posnetek izroči vašemu svetovalcu za pravno področje. Na zaslišanju sta lahko naenkrat navzoča le dva policista.

Ali moram odgovarjati na vprašanja?

Ne. Pravico imate [molčati](#) med celotnim zaslišanjem, vendar se morate zavedati, da se lahko vaš molk v nekaterih okoliščinah pozneje uporabi kot dokaz zoper vas na glavni obravnavi. Če zavrnete odgovarjanje na nekatera vprašanja, se lahko ta zavrnitev uporabi skupaj z drugimi dokazi zoper vas kot dokaz vaše krivde.

Ali moram predložiti informacije, če sem zaprosen zanje?

Obvezno morate dati svoje osebne podatke, da vas policija lahko identificira. Preden se odločite dati kakršne koli druge informacije, bi morali zaprositi za pravno svetovanje. Če ste v priporu za namene zaslišanja, ste osumljeni hudega kaznivega dejanja, zato se lahko vse informacije, ki jih predložite, uporabijo kot dokazi zoper vas na morebitni glavni obravnavi.

Kaj se zgodi, če izjavim kaj, kar škodi moji zadevi?

Imate pravico, da ne pričate zoper sebe. Če vaši odgovori škodijo vaši zadevi, vam bodo vaši svetovalci za pravno področje svetovali glede posledic, te pa so običajno, da se to, kar izjavite, uporabi kot dokaz zoper vas.

Ali moram dati prstne odtise in dovoliti, da me fotografirajo?

Da. Lahko ste prisiljeni dati prstne odtise in pustiti, da vas fotografirajo, če ste pridržani na podlagi zakonskih pooblastil. Oviranje jemanja prstnih odtisov ali fotografiranja je kaznivo dejanje.

Ali lahko policija za vedno shrani moje prstne odtise?

Da. Vendar pa lahko vi ali vaš svetovalec za pravno področje pošljete dopis policiji s prošnjo, naj uniči odvzeti material, če ne bo kazenskega pregona ali ste bili na glavni obravnavi oproščeni.

Ali moram dati vzorce DNK ali druge intimnejše telesne vzorce?

Če ste pridržani na podlagi zakonskih pooblastil, policija potrebuje odobritev višjega uradnika, da lahko odvzame intimne vzorce, kot so DNK, slina, koščki nohta, delci pod nohtom ali bris iz ust. Policija brez dovoljenja ne sme odvzeti odtisa stopala, vzorca iz genitalnega predela ali telesnih odprtih, razen če se strinjate.

Ali se lahko preiščejo moje stanovanje, poslovni prostori, avtomobil ali drugo premoženje?

Da. [Irska ustava](#) in [Evropska konvencija o človekovih pravicah](#) določata, da je treba spoštovati telesno celovitost in zasebnost, vendar so te pravice omejene. Policija lahko preišče vaš dom z vašo privolitvijo ali brez nje, če ima nalog za preiskavo ali če vstopi na vašo posest, da bi vas našla in prijela. Za več informacij o preiskavah glej [Preiskave \(3\)](#).

Ali se lahko pritožim zoper kršitev mojih pravic?

O kakršnih koli kršitvah pravic obvestite svoje svetovalce za pravno področje, in ti vam bodo svetovali, kako in kdaj se pritožiti zoper take kršitve.

Kdo je odgovorni policist?

Odgovorni policist je pripadnik policije (Gardaí), ki je odgovoren za vaše dobro počutje in varstvo vaših pravic. Na vsaki policijski postaji mora biti en odgovorni policist. Če imate kakršne koli težave v času, ko ste v priporu, morate zaprositi za pogovor z odgovornim policistom.

Ali lahko govorim s svojo družino?

Pravico imate, da je vaš sorodnik obveščen o vašem pridržanju, nimate pa vedno pravice govoriti z njim.

Kaj pa, če se ne počutim dobro, in kako je z mojo pravico do počitka in okrepčila?

Med pridržanjem imate pravico do zdravniške oskrbe, če jo potrebujete, ter do primernih obdobij počitka in okrepčila.

Ali bo shranjen zapisnik o mojem priporu?

Policija bo hranila zapisnik o vašem priporu, vi ali vaš svetovalec za pravno področje pa boste imeli pravico do kopije zapisnika.

Kaj pa, če ne govorim ali razumem angleško?

Pravico imate do tolmača, ki bo prevajal v vašem imenu. Vi ali vaš svetovalec za pravno področje morate vztrajati, naj kakršnega koli zasebnega posvetovanja med vami in vašim pravnim svetovalcem ne tolmači isti tolmač, kot tolmači vaše zaslihanje na policiji. Tolmač mora biti na voljo vedno, kadar se želi pravni svetovalec ali policija pogovoriti z vami.

Kako dolgo sem lahko pridržan?

To je odvisno od pooblastila, na podlagi katerega ste pridržani. Pridržanje v skladu z irsko zakonodajo traja največ sedem dni.

Preiskave (3)

Ali mi mora policija povedati, zakaj se moje premoženje preiskuje?

Pravico imate vprašati in izvedeti, zakaj se opravlja preiskava in na podlagi katerih pooblastil. Če se preiskuje vaše premoženje, imate pravico pozneje dobiti kopijo naloga za preiskavo.

Kako lahko policija opravi preiskavo?

Policija mora preiskavo opraviti v skladu z vašo pravico, da se z vami ne ravna poniževalno.

Ali lahko policija kar koli odnese s seboj?

Da. Policija lahko zaseže vse predmete, za katere utemeljeno meni, da se lahko uporabijo kot dokazi. Odnese lahko tudi predmete, ki niso navedeni na nobenem nalogu, vendar so lahko dokazi drugega kaznivega dejanja.

Ali sem lahko navzoč, ko policija opravlja preiskavo?

Da. Storit ne smete nič, kar bi lahko oviralo zakonito preiskavo, lahko pa jo opazujete.

Ali se lahko opravi osebna preiskava?

Da. Če policija utemeljeno sumi, da ste storili kaznivo dejanje, je pooblaščen, da vas preišče brez vaše privolitve.

Ali moram biti najprej prijet?

Ne. Preiskani ste lahko pred prijetjem.

Ali mi mora biti naveden razlog za preiskavo?

Da. Policija vam mora navesti razlog za preiskavo in pooblastilo, na podlagi katerega bo opravila preiskavo.

Ali sem lahko preiskan brez obleke?

Da. Preiskava brez obleke se lahko opravi le, če je to potrebno. Tako preiskavo je treba opraviti v zasebnem delu policijske postaje in na način, ki za vas ne pomeni nadlegovanja. Preiskavo mora po možnosti opraviti zdravnik.

Ali me bo preiskala oseba istega spola?

Če preiskava zajema več kot le preiskavo obleke, vas mora preiskati oseba istega spola.

Prva obravnava pred sodiščem (4)

Ali sem lahko zadržan v priporu ali izpuščen?

V priporu ste lahko zadržani, če ste iz policijskega pripora privedeni na sodišče in vam sodišče ne odobri varščine.

Ali lahko zaprosim za varščino?

V večini primerov lahko [zaprosite za varščino](#), ko se prvič pojavite pred [okrajnim sodiščem](#) (nižje sodišče). V nekaterih okoliščinah (na primer, če ste obtoženi umora) morate za varščino zaprositi pri višjem sodišču, zato boste morali biti do obravnave vaše prošnje nekaj časa v priporu.

Pravico imate do pravnega zastopanja, glede na vaše dohodke pa so lahko stroški zastopanja plačani v okviru sistema brezplačne pravne pomoči.

Ali sem lahko obveščen, zakaj je policija nasprotovala varščini?

Da. Vnaprej morate biti obveščeni o razlogih, zakaj policija nasprotuje odobritvi varščine. Imate pravico do varščine, vendar ta pravica ni absolutna. Varščina se vam lahko zavrne, če se po mnenju sodnika ob odobritvi varščine ne boste zglasili na glavni obravnavi oziroma boste vplivali na priče ali storili druga huda kazniva dejanja.

Ali se mi lahko odobri pogojna varščina?

Da. Varščina se vam lahko odobri pod pogoji, kot so predaja potnega lista, prebivanje na irskem ozemlju do glavne obravnave in redno javljanje na policijski postaji, s čimer se zagotovi, da izpolnujete te pogoje. Sodišče lahko tudi zahteva, da položite denar, ali odredi zamrznitev irskega bančnega računa vašega družinskega člana ali prijatelja kot zagotovilo, da boste izpolnili pogoje varščine.

Priprava zadeve za glavno obravnavo ali priznanje krivde pred glavno obravnavo (5)

Ali lahko pred glavno obravnavo priznam krivdo za vse ali nekatere obtožbe?

Da. Glavno obravnavo boste imeli le, če se izrečete za nedolžnega. Če priznate krivdo, ne boste imeli glavne obravnave, temveč boste imeli le sodno obravnavo za določitev kazni.

Kakšne so posledice?

Če ne želite glavne obravnave, pomeni, da se strinjate z enim ali več kaznivimi dejanji, za katere ste obtoženi. Pogajanje o priznanju krivde na Irskem nima zakonske podlage, vendar lahko DPP v praksi sprejme priznanje krivde za nekatere obtožbe in se strinja, da druge obtožbe umakne. Če priznate krivdo, vam bo kazen izrečena pozneje, do sodne obravnave za določitev kazni pa ste lahko v priporu ali ne.

Kaj se zgodi na sodni obravnavi za določitev kazni?

Razen v primeru obvezne kazni, kot je dosmrtni zapor v primeru umora, imate pravico do sodne obravnave za določitev kazni ter tega, da vaš pravni svetovalec sodišču pojasni vašo vlogo v kaznivem dejanju in vaše osebne okoliščine.

Ali se lahko obtožba pred glavno obravnavo spremeni?

Da. DPP lahko vloži dodatne obtožbe do datuma glavne obravnave in med njo. Obtožbo lahko do datuma glavne obravnave tudi umakne. DPP ima pravico predložiti dodatne dokaze do datuma glavne obravnave in med njo. Ravnati mora v skladu s poštenostjo postopkov in ne sme zadržati dokazov ali razkriti gradiva, ki ga poseduje ter je pomembno za vas in vaše svetovalce za pravno področje.

Ali sem lahko obtožen za kaznivo dejanje, za katero sem že obtožen v drugi državi članici?

Če ste bili v neki državi članici obtoženi za neko kaznivo dejanje in se vam je za to kaznivo dejanje že sodilo, za isto kaznivo dejanje v drugi državi članici ne morete biti obtoženi. Če pa ste bili v neki državi članici obtoženi, vendar je bila obtožba umaknjena, ste lahko za isto kaznivo dejanje obtoženi na Irskem.

Ali bom obvešččen o dokazih zoper mene?

Da. Izročena vam mora biti dokumentacija (splošno znana kot „seznam dokazov“), ki vsebuje dokaze zoper vas. Razkriti vam je treba tudi gradivo, ki je pridobljeno na podlagi preiskave kaznivega dejanja, ki ste ga domnevno storili, vendar ga tožilstvo ne namerava uporabiti.

Ali bom obvešččen o pričah, ki bodo pričale zoper mene?

Da. Dobite lahko nekaj omejenih informacij o pričah, ki bodo pričale zoper vas. Pravico imate vedeti, ali imajo kazensko evidenco. Pravico imate od njih zahtevati informacije, tako da vaš odvetnik med glavno obravnavo opravi navzkrižno zaslišanje ali da vaši pravni svetovalci opravijo zasebno preiskavo.

Nimate pa pravice do izčrpnega seznama osebnih podatkov o pričah. Nimate pravice vplivati na priče na način, ki se lahko šteje za poskus ustrahovanja ali ki lahko ovira uresničevanje načela pravičnosti. Zaradi takega ravnanja se lahko prekliče vaša izpustitev proti plačilu varščine ali se proti vam vložijo dodatne in naknadne ločene obtožbe.

Kdaj bom prejel „seznam dokazov“?

Če se vam bo sodilo na podlagi obtožnice za hujše kaznivo dejanje, vam je treba to dokumentacijo izročiti v 42 dneh od datuma obtožbe. Sodišče lahko po lastni presoji podaljša rok, v katerem vam mora država izročiti to dokumentacijo.

Kaj bom prejel?

Izročen vam bo seznam z dokumentacijo, ki vsebuje podlago za sodni primer proti vam. Seznam ni celotni zapis sodnega primera, tožilstvo pa ima pravico predložiti dodatne dokaze do datuma glavne obravnave in med njo. Dokaze, ki jih mora tožilstvo uporabiti, da bi doseglo obsodilno sodbo, morajo v večini primerov predložiti priče na sodišču ustno pod prisego.

Kako bom prejel „seznam dokazov“?

„Seznam dokazov“ vam bo na sodišču izročil pripadnik policije. Dodatne dokaze vam bo običajno izročil vaš pravni svetovalec v svoji pisarni ali na sodišču.

Bodo zahtevani podatki iz moje kazenske evidence?

Da. Policija ima pravico zahtevati podatke o vašem prejšnjem značaju za namene policijske preiskave in za sprejetje odločitve o tem, ali se vam lahko odobri varščina, če bo proti vam vložena obtožba. Vašo kazensko evidenco lahko preveri tudi, če ste obsojeni, da se sodniku(-om) omogoči določitev ustrezne kazni. Sprejme se lahko tudi evidenca o obsodbah, izrečenih v tujini.

Ali obstajajo kakšne omejitve glede tega, kdaj se lahko preveri moj prejšnji značaj?

Da. Med glavno obravnavo se vaš prejšnji značaj ne more preveriti, razen če ga vaši svetovalci za pravno področje predstavijo pri navzkrižnem zaslišanju ali v predložitvah sodišču.

Sorodne povezave

[Več podatkov o pooblastilih za preiskavo, prijetje in obtožbo](#)

[Več podatkov o vlogi policije](#) <http://www.garda.ie/>

[Vrhovno državno tožilstvo in urad direktorja državnega tožilstva](#) <http://www.dppireland.ie/>

[Več podatkov o zakonodaji](#)

<http://www.irishstatutebook.ie/> [Zakon o kazenskem postopku iz leta 1984 \(obrnava oseb v priporu na policijskih postajah\), predpisi iz leta 1987](#)

[Irski svet za državljanske svoboščine](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012

3 – Moje pravice med glavno obravnavo

Kaj se zgodi, preden moja zadeva pride na glavno obravnavo?

Predem vaša zadeva pride na glavno obravnavo, sodnik odloči, ali se vam lahko odobri varščina. Običajno imate pravico do varščine. Varščina se vam lahko zavrne, če obstaja verjetnost, da se ne boste pojavili na glavni obravnavi, če ste poskusili ali boste poskusili groziti priči ali če obstaja verjetnost, da boste storili drugo hujše kaznivo dejanje.

Če želite na glavni obravnavi uporabiti alibi (tj. koga, ki bo rekel, da ste bili z njim takrat, ko je bilo storjeno kaznivo dejanje), vam bo sodnik naročil, da obvestite [tožilstvo](#), kdo je ta oseba.

Pred glavno obravnavo imate pravico vedeti, česa ste obtoženi. Če zaprosite za seznam dokazov zoper vas, ga morate dobiti.

Kje bo potekala glavna obravnavo?

Izvedeli boste naziv in lokacijo sodišča, na katerem bo potekala glavna obravnavo. [Irska sodna služba](#) je odgovorna za vsa sodišča in vam lahko pomaga poiskati sodišče, na katerem bo potekala vaša obravnavo.

Manjša kazniva dejanja obravnavajo okrajna sodišča, na katerih sodniki sami odločajo o zadevah. Hujša kazniva dejanja se obravnavajo na okrožnih sodiščih ali osrednjih kazenskih sodiščih, na katerih rzsodbo izreče porota.

Sodišča so odprta za javnost. Kadar pa je obtoženec otrok ali ko gre za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost, je zadeva zaprta za javnost.

Ali se lahko obtožba med glavno obravnavo spremeni?

V večini primerov se obtožba med glavno obravnavo ne more spremeniti. Nekatere obtožbe se lahko spremenijo, če to dopušča zakon. Na primer, obtožba za nevarno vožnjo se lahko spremeni v manj hudo obtožbo za malomarno vožnjo, če sodnik sklene, da ste vozili malomarno, ne pa nevarno.

Če med glavno obravnavo priznate krivdo za vse obtožbe, sodnik odloči, kakšna kazen se naloži. Pri tem upošteva težo kaznivega dejanja in vaše osebne okoliščine. Če priznate krivdo, bi se vam to moralo šteti v dobro.

Krivdo lahko priznate tudi samo za nekatere obtožbe, za druge pa ne. Sodnik ali porota bodo odločali o obtožbah, ki jih izpodbijate. Nato bodo izrekli sodbo za obtožbe, za katere ste priznali krivdo, in obtožbe, za katere ste spoznani za krivega.

Kakšne so moje pravice med glavno obravnavo?

V večini primerov morate biti navzoči na glavni obravnavi. Če ne pridete na sodišče, lahko sodnik odredi vaše prijetje in privedbo pred sodišče iz pripora. Včasih se lahko glavna obravnavo nadaljuje brez vas in ste lahko obsojeni v odsotnosti.

Če ne morete priti na sodišče zaradi nesreče ali bolezni, morate obvestiti svojega pravnega svetovalca in mu predložiti zdravniško potrdilo, v katerem je pojasnjen razlog za vašo odsotnost.

Pravico imate do tolmačenja, če ne razumete poteka obravnave. Gluhi imajo pravico do tolmačenja v znakovnem jeziku.

Če želite, se imate pravico sami braniti na glavni obravnavi. Če nimate zadostnih sredstev za pravnega svetovalca, vam je lahko glede na težo obtožbe dodeljen v okviru [sistema pravne pomoči na kazenskem področju](#). Pravico si imate sami izbrati pravnega svetovalca. Če ne poznate nobenega, vam ga lahko izbere sodnik. Če s pravnim svetovalcem niste zadovoljni, ga lahko zamenjate.

Na glavni obravnavi lahko govorite, če želite, ni pa vam treba. Laganje pod prisego je kaznivo dejanje.

Kakšne so moje pravice v zvezi z dokazi zoper mene?

Dokaze, ki so predloženi zoper vas, lahko izpodbijate, če so bili pridobljeni nezakonito. Na primer, če je policija vstopila v vaše stanovanje brez naloga za preiskavo, so običajno vsi tam pridobljeni dokazi nedopustni.

Dokaze lahko izpodbijate tudi tako, da z zastavljanjem vprašanj pričam dokažete, da lažejo ali se motijo. Priče lahko tudi prosite, naj predložijo dokaze, ki so pomembni za vašo obrambo ali s katerimi tožilstvu dokažete, da priče lažejo ali se motijo.

Najamete lahko zasebnega detektiva, da za vas pridobi dokaze. Ti so dopustni, če so pridobljeni zakonito.

Ali se bodo upoštevali podatki iz moje kazenske evidence?

Dokazi o vaših prejšnjih obsodbah se [običajno](#) ne morejo upoštevati med glavno obravnavo.

Vendar lahko sodniki pri odločanju o tem, kakšno kazen izreči, upoštevajo vaše prejšnje obsodbe. To lahko vključuje vse prejšnje obsodbe v drugih državah.

Kaj se zgodi po koncu glavne obravnave?

Če niste spoznani za krivega, je glavna obravnavo končana in ste svobodni.

Če ste spoznani za krivega ali če priznate krivdo, bo sodnik odločil, kakšna kazen se vam izreče. Morda boste morali plačati denarno kazen ali odslužiti [zaporno](#) kazen. Sodnik lahko odloži izvršitev kazni, če ne storite drugih kaznivih dejanj.

Sodnik lahko zaprosi [službo za pogojne obsodbe](#), da o vas sestavi poročilo, preden vam izreče kazen. Uradniki službe za pogojne obsodbe bodo sodniku sporočili, ali ste primerni za nadzor glede na kakršne koli težave, ki povzročajo vaše kaznivo vedenje.

Na zahtevo sodnika mu bodo sporočili tudi, ali ste sposobni opravljati delo v korist skupnosti. Sodnik vam lahko nato namesto zaporne kazni odredi do 240 ur neplačanega dela.

Kakšno vlogo ima med glavno obravnavo žrtev kaznivega dejanja?

Žrtev kaznivega dejanja ima med glavno obravnavo vlogo priče tožilstva. Predstavila bo dokaze o tem, kaj je videla v zvezi z obtožbo.

Če ste obsojeni ali ste priznali krivdo, bo sodnik upošteval vpliv kaznivega dejanja na žrtev.

Sorodne povezave

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012

4 – Moje pravice po glavni obravnavi

Ali se lahko pritožim?

Pritožite se lahko zoper vsako obsodbo ali kazen. [Postopek pritožbe](#) je odvisen od tega, katero sodišče je obravnavalo vašo zadevo. Pritožbe zoper odločitve okrajnega sodišča obravnava okrožno sodišče. Pritožbe zoper odločitve okrožnega sodišča ali [osrednjega kazenskega sodišča](#) obravnava [kazensko pritožbeno sodišče](#).

Če se želite pritožiti zoper odločitev okrajnega sodišča, morate tožilcu v 14 dneh izročiti dokument, ki se imenuje „obvestilo o pritožbi“. Prav tako morate to obvestilo in potrdilo o izročitvi v 14 dneh izročiti lokalnemu sodnemu uradniku. Če se želite pritožiti zoper odločitev okrožnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, morate v treh dneh od izreka obsodbe zaprositi sodnika prvostopenjskega sodišča za dovoljenje za pritožbo. Nato morate obvestilo o pritožbi izročiti sodnemu tajniku na kazenskem pritožbenem sodišču v sedmih dneh, če je sodnik dovoljenje zavrnil, ali v 14 dneh, če ga je odobril. Običajno bo vse to za vas opravil vaš odvetnik.

Če vlagate pritožbo zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico do novega sojenja v vaši zadevi. Pravico se imate pritožiti tudi zoper kazen, ki vam je izrečena. Če vlagate pritožbo zoper odločitev okrožnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, se lahko pritožite zaradi nepravilne uporabe prava ali če menite, da je bila glavna obravnava nezadovoljiva. Lahko se pritožite tudi zoper kazen, ki vam je bila izrečena.

Kaj se bo zgodilo, če se bom pritožil?

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, bo izvršitev obsodbe preložena, dokler vaša pritožba ne bo obravnavana. V ta namen boste morali skleniti pisno zavezo, imenovano kavcija, ki lahko zahteva plačilo določenega zneska. Če se zoper odločitev okrajnega sodišča pritožite iz zapor, imate pravico do izpusta, potem ko ste izročili obvestilo o pritožbi in položili kavcijo. Če ste v zaporu in se želite pritožiti, vam bodo pristojni v zaporu zagotovili ustrezne obrazce.

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, lahko do obravnave pritožbe mine več mesecev. Če se pritožite zoper odločitev okrožnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, lahko do obravnave pritožbe mine še veliko več časa.

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico predložiti nove dokaze in drugačne pravne utemeljitve za pritožbo. Če se pritožite zoper odločitev okrožnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, običajno ne smete predložiti novih dokazov, razen v izjemnih okoliščinah.

Kaj se bo dogajalo med obravnavo pritožbe?

Če se pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča, imate pravico do novega sojenja v vaši zadevi. Če se pritožite zoper odločitev okrožnega sodišča ali osrednjega kazenskega sodišča, lahko vi ali vaš odvetnik sodišču pojasnite, zakaj menite, da je treba spremeniti vašo obsodbo ali da je vaša kazen načeloma neustrezna.

Kaj se bo zgodilo, če bo pritožbi ugodeno/ji ne bo ugodeno?

Če je pritožbi ugodeno, je zadeva končana in v zvezi z njo nimate več nobenih obveznosti. Če pritožbi ni ugodeno, pritožbeno sodišče potrdi obsodbo, ki vam je bila izrečena. Če pritožbeno sodišče meni, da je kazen načeloma neustrezna, lahko prvotno kazen poveča ali zmanjša.

Ko je obravnava vaše pritožbe končana, nimate več pravice do pritožbe. Vendar vam lahko kazensko pritožbeno sodišče dovoli, da se pritožite pri vrhovnem sodišču, če gre za pravno vprašanje izjemnega javnega pomena.

Ne obstajajo splošne določbe, v skladu s katerimi bi bili upravičeni do odškodnine, če je vaši pritožbi ugodeno. Če se zoper obsodbo pritožite pri kazenskem pritožbenem sodišču, ste lahko upravičeni do odškodnine, če ste bili žrtev sodne napake. To se

zgodí, kadar kazensko pritožbeno sodišče spremeni obsodbo in dokaže, da nova dejstva kažejo, da je prišlo do sodne napake. To se zgodi zelo redko. Če kazensko pritožbeno sodišče potrdi sodno napako, lahko za odškodnino zaprosite [ministra za pravosodje](#).

Obsodba se vpiše v vašo kazensko evidenco, ko vas sodnik spozna za krivega storitve kaznivega dejanja.

Obsodba je pravnomočna, ko ste spoznani za krivega ali ko priznate krivdo. Vendar pa se imate še vedno pravico pritožiti. Če je vaši pritožbi ugodeno, se iz vaše kazenske evidence izbrišejo vse obsodbe.

Sem državlján druge države članice. Sem lahko po koncu sojenja vrnjen v domovino?

Če ste obsojeni kaznivega dejanja, vas sodišče ne more vrniti v domovino, vendar pa lahko ministru za pravosodje priporoči vašo deportacijo. Prav tako lahko odloži izvršitev kazni ali dela kazni, če zapustite državo. To ne pomeni, da boste deportirani, vendar boste zaprti, če ne boste zapustili države. Če ste v zaporu, lahko zaprosite ministra za pravosodje, naj vas premesti iz Irske, da lahko preostanek zaporne kazni odslužite v drugi državi članici.

Če bom obsojen, ali se mi lahko znova sodi za isto kaznivo dejanje?

Če ste obsojeni, se vam ne more znova soditi za isto kaznivo dejanje. Če ste obsojeni v drugi državi članici, se vam na Irskem ne more znova soditi za isto kaznivo dejanje.

Informacije o obtožbah/obsodbi

V vašo kazensko evidenco bodo vpisane vse obsodbe, ki so vam izrečene. Če ste odrasla oseba, bo irska nacionalna policija (Gardaí) vodila trajno evidenco o teh informacijah. Policija lahko hrani tudi druge informacije o vas. Pravico imate do popravka ali izbrisa netočnih osebnih podatkov o vas. Za te podatke lahko zaprosite [osrednjo policijsko enoto za preverjanje](#). Če vam policija ne dovoli dostopa do teh informacij ali noče popraviti netočnih podatkov, se imate pravico pritožiti [pooblaščenca za varstvo podatkov](#).

Sorodne povezave

[Irska sodišča](#)

[Oglasna deska za državljane](#)

[Pooblaščenec za varstvo podatkov](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012

5 – Prekrški v cestnem prometu in drugi prekrški

Kako so obravnavani prekrški v cestnem prometu?

Za prekrške, kot so prehitra vožnja, uporaba mobilnega telefona med vožnjo ali nepravilno parkiranje, se običajno izda „plačilni nalog“, v katerem je določen rok za plačilo globe po pošti. Zadeva bo predana sodišču le, če globe ne boste plačali. Včasih se vam plačilni nalog vroči na kraju prekrška, včasih pa pošlje na vaš naslov.

Nekateri plačilni nalogi pa vključujejo tudi „kazenske točke“, ki se vpišejo v vaše vozniško dovoljenje. Če v treh letih dobite skupaj dvanajst kazenskih točk, vam bo izrečena prepoved vožnje na Irskem. Če boste plačali plačilni nalog, boste dobili manj točk, kot če bi bila zadeva predana sodišču in bi bili obsojeni. Evropska unija trenutno izvaja projekt uskladitve evidenc vozniških dovoljenj vseh držav članic.

Prekrške v cestnem prometu skoraj vedno obravnava policija. Zavedati se morate, da morajo imeti vozniki na Irskem vozniško dovoljenje pri sebi in ga na zahtevo izročiti policiji.

Če živite na Irskem in ste državlján druge države članice, boste v postopku obravnavani enako kot irski državljani.

Če bo vaša zadeva predana sodišču, jo bo obravnavalo lokalno okrajno sodišče (najnižje sodišče), odločal pa bo sodnik brez porote. Če niste zadovoljni z odločitvijo, se lahko zoper obsodbo ali kazen pritožite pri višjem sodišču (glej [informativni list 4](#)).

Bodo podatki o teh prekrških vpisani v moji kazenski evidenci?

Vse obsodbe zaradi prekrškov v cestnem prometu so vpisane v računalniški evidenci policije. Manjši prekrški, kot je prehitra vožnja, se običajno ne obravnavajo kot kazenske obsodbe. Če pa je proti vam vložena hujša obtožba, kot je obtožba zaradi nevarne vožnje, vožnje pod vplivom alkohola ali vožnje brez zavarovanja, bo obsodba vpisana v vašo kazensko evidenco. Taka kazniva dejanja bodo obravnavana v skladu s postopkom, opisanim v [informativnem listu 4](#). Če ste obtoženi takega kaznivega dejanja, morate takoj poiskati pravno svetovanje.

Kako so obravnavani drugi prekrški?

Najpogostejša prekrška sta prehitra vožnja in uporaba mobilnega telefona med vožnjo. Različni drugi prekrški, kot je vožnja po avtobusnem pasu, se lahko kaznujejo s „[plačilnim nalogom](#)“, ne pa tudi s kazenskimi točkami. Vožnja brez razumne obzirnosti do drugih uporabnikov cest, ki vključuje malomarno vožnjo, se kaznuje z globo in kazenskimi točkami.

Na sodišče boste morali le, če ne boste plačali plačilnega naloga. Tudi ti prekrški bodo obravnavani na okrajnem sodišču. Prav tako se lahko vedno pritožite zoper odločitev okrajnega sodišča.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 29/05/2012